

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Magyarországon: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412

Nem felel a király.

Irta: **Bakonyi Samu.**

Budapest, jun. 2.

Hiába minden. Magyarország végre magyar állam akar lenni. Az a hamis elmélet, hogy az osztrák állammal való közösség a magyar állam fenmaradásának biztosítéka és nem önállóságának a megtagadása, elvesztette immáron minden erejét. Akik jóhiszeműen hívei voltak eddig, napról-napra nagyobb számban hagyják el az dualizmusnak csufolt birodalmi egység süppedő talaját és magyar lelkük igaz sugallatát követve rálépnek a független magyar állam szilárd útjára. Nem csoda, ha a Bécsből szárnyra kelt riasztó hírek hatás nélkül maradnak minden okos és jó hazafira. Mindenféle fenyegetés megtörik a negyven esztendő álmaiból teljesen fölébredt közszellem diadalmas erején. Az önbizalom és bátorság szállja meg a szíveket s egyre fogy a tétovázók csapata, számban és erőben egyre nő az alkotmányvédők tábora. A hatalom pedig vergődik és kapkod. Síralmas kapkodása és tehetetlen vergődése bukott híveinek kitartását természetesen nem fokozhatja.

Mit használ hát a botor és konok ellenállás? A nemzet állhatatos marad. Az ellenzéki többség tömör összetartását sem tudják semmiféle mesterkedéssel megbontani. Ugyan hát mire számítanak? Ki akarják a nemzetet éheztetni? De hiszen egyik csufos kudarc a másik után éri őket. Miből meríthetik hát azt a reménységüket, hogy előbb-utóbb elcsüggedünk? A törvényhatóságok mind erőteljesebb hangon sürgetik az alkotmányos megoldást. El lehetnek rá készülve, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott adókat és ujoncokat meg nem kapják. És még se tudnak beletörödni, hogy fel kell hagyniok minden reménységgel, elhisszük, hogy a nemzeti akarat előtt való meghajlás nekik pokol. Pedig ezt a poklot már ki nem kerülnek, vagy könnyen oda kerülnek az igazi pokolba, amire — ha hisznek benne — bűneik után méltán számot tarthatnak.

De hát miért késlekednek szörnyű íjesztgetéseik beváltásával? Lám csak a darabant-kormány napokig tartó erőlködés után sem tud megalakulni. Ebben az országban, ahol eddig a hatalom mohó vágya volt a legerősebb érzés és a dinasztikus érdekek szolgálata volt a legmagasabb ambíció, egyszerre csak egészen más vágyak és egészen más

hevületetek hozzák rezgésbe a lelkeket. Emlékszik-e még rá gróf Tisza István, mit mondott egyszer valamikor a galaci eset után a polgármesterek küldöttségének? Ugy-e, hogy azt mondta: „a mérges illúziók részegségéből ki kell jőzanodni?” És lám csak, hogy megfogadta a szavát az egész nemzet. Mert ugyan kiket tud megfogni az a szerencsétlen illúzió, hogy a régi alapon Magyarország állami létének céljait valaha elérheti. Ebből az illúzióból mely annyi időn át rontotta mérgével a nemzetnek szervezetét, alaposan kijőzanodott minden magyar ember, akinek a látóképessége a hosszú vak éjszakában végkép el nem veszett.

Nem lehet hát bennünket se megijeszteni, se összevesztetni, se elbolondítani, se kiéhezteni, sem bármiféle más módon megtántorítani. Ha pedig erre is, meg arra is rájöttek, hogy ekkora erkölcsi erővel szemben kárba veszett vállalkozás volna akármily erőszak alkalmazása is, mert a nemzet el van készülve az esetleg bekövetkező szenvedésekre és el van rá szánva, hogy azokat áldozatkész önmegtagadással elviseli: mért nem fognak hozzá a becsületesebb béke munkájához? Avagy nem tudnák, hogy azok a szenvedések nemcsak a nemzetet érik, de alkalmasint még érzékenyebben fogják sújtani a dinasztia hatalmi érdekeit? Meggondolhatnák, hogy a most élő nemzedéket másik váltja fel a nemzet életében, mely a mi szenvedéseinknek jutalmát élvezni fogja s csak áldással fog majd gondolni a küzdő elődökre. Ellenben egy családnak élete — még ha császárok és királyok hatalma óvja is — mulandóbb mint az a nemzet, amelynek akarata minden fejedelmi hatalomnak egyedüli forrása.

Nemcsak a nemzet boldogsága, a hazának jövője is azt kívánja a királytól, hogy siessen az alkotmányos megoldás fonalát kezébe venni. A nemzet hibáján kívül és akarata ellenére erőszakosan összekuszált helyzet bonyodalmaiból kivezető fonalat a parlament többsége a felségnek régen kezébe adta. Csak el kell utána indulni és a kibontakozás munkája tisztos reménységgel kezdetét veheti.

A képviselőház hetekkel ezelőtt feliratot intézett a királyhoz, melyben a nemzet kétségtelen többségének álláspontját a trón előtt híven tolmácsolta. A képviselőház máig sem ismeri a királynak válaszát. Mert a báró Burián meghiusult küldetése, udvariassága és titkos tárgyalásai az alkotmányos ki-

rályi felelet hiányát nem pótolhatják. A magyar közjog szellemének és az országgyűlés meg a király közötti alkotmányos érintkezés hagyományainak nem ez az eljárás felel meg.

Maga az a tény, hogy a képviselőház feliratára királyi válasz nem érkezik, mélyen elszomorító bizonyosság amellet, hogy hiábavaló volt minden mérséklet, mert a királyt környező nem alkotmányos tényezők mértéketlen rövidlátása nem ismeri föl a függetlenségi párt mérsékletének a dinasztia nézve megmérhetetlen értékét. Csak ez a rövidlátás lehet olyan elbizakodott, hogy a konok ellenszegüléssel folytatott harcnak eshetőségei közül eleve kizár minden olyan katasztrófát, mely nemcsak a nemzetet fenyegeti. Ideje volna már, hogy erre is gondoljanak. Jól magyarul: minden botnak két vége van. Nem kellene hát erőnek erejével verekedni. Mert a botnak a legboldogabb vége mégis csak a nemzet kezében van. A nemzet pedig békében akar tovább fejlődni. Ne állják el tovább az utjat az útonállók.

Politikai válság.

„A szükség minisztérium.”

Politikai körökben mindinkább hiteltelre kezd találni az a tegnapi kelteztetett hír, hogy a Fejérváry-féle miniszter-ujoncozás mégsem végződött eredménytelenül. Magának Fejérvárynak egyik intimusa úgy nyilatkozott tudósítónk előtt, hogy a lista kész, habár nem is teljes, amit tréfásan úgy fejezett ki, hogy „kifő a fóka, hat az eszkimó.” Noha kész a lista — mondotta még a beavatott — mindazonáltal éppen nem bizonyos, hogy az meg is fog jelenni a hivatalos lapban, mert az a baj, hogy nem reprezentábilis emberek a vállalkozók; úgy hogy éppen nem bizonyos, sőt nem is valószínű, hogy Fejérváry báró össze tudja egyeztetni izlésével és ambíciójával, hogy ennek az egyáltalában nem illusztris csapatnak az élére álljon; azt csak végszükség esetén, a király határozott parancsára tenné, holott anyagilag kedvező volna rá nézve a miniszterelnökség azért, mert ha rövid szereplés után ismét más alkalmazást kap, a fennálló gyakorlat és szabály szerint ott is a miniszterelnöki fizetésnek megfelelő javadalmazást huzna.

A miniszterelnökségre különben itt-ott ismét emlegetik Jósika Samu bárót is, leginkább azért, mert tegnapi is Bécsbe utazott és ott várja Tiszát.

A Fejérváry-kabinet.

Tisza István gróf miniszterelnököt holnap reggelre Bécsbe várják. Hi szerint Fe-

Jérváry Géza báró is meghívást kap a királyhoz, Fejérváry miniszterelnökségét udvari körökben befejezett ténynek tekintik. De arra utalnak, hogy mivel ebben a kérdésben a döntés legszemélyesebb elhatározáson fordul meg, más eshetőségek bekövetkezését, vagy a döntés újabb késedelmének lehetőségét sem lehet számításra kívül hagyni. Fejérváry kabinet-alkításának megghiusulása esetére újra Szécheny Miklós gróf, Jósika Samu báró vagy Cziráky Béla gróf neve lépne előtérbe. De ma Fejérváry áll első helyen.

Abszolutizmus.

Megbízható forrásból értesülünk, hogy a Fejérváry-féle kabinet kormányzati rendszere tisztán abszolutisztikus jellegű lesz. Az új kormány bemutatkozása alkalmával ugyanis azonnal indennitást és az ujonclétszám megállapításával kapcsolatban az ujoncozásra vonatkozó felhatalmazást fogja a képviselőháztól kérni. De el van készülve a kormány arra a minden valószínűség szerint bekövetkező eshetőségre, hogy a képviselőház az új kormány kérését megtagadja. Ez esetben a képviselőházat királyi kézirat elnapolja és a kormányzat viteléhez szükséges eszközöket hatalmi erő segítségével fogja beszerezni. Sőt el van tököelve arra is, hogy az esetben, ha az állami és a megyei közigazgatás tisztviselői kara az ily alkotmányellenes módszernek segédkezet nem leane hajlandó nyujtani, akkor, éppen úgy mint a legutóbbi vasuti sztrájk alkalmával tette a kormány, most is javasolni fogja a királynak, hogy mindazon tisztviselőket, akik még a hadsereg kötelékéhez tartoznak, katonai szolgálattételre hívja be és mint ilyeneket rendeljék ki a polgári ügyek teljesítésére. Ezzel véli a kormány a tisztviselők esetleges renitenskedését meggátolni és a katonai fegyelem súlyával szorítani kötelességteljesítésre.

Elnapolás, manifesztum.

Az ügyvezető-minisztérium bemutatkozásáról eltérő hírek vannak forgalomban. Az

egyik verzió szerint Fejérváry Géza báró rögtön a kinevezése után a hivatalos lapban közzétett királyi kézirat elnapoltatja az országgyűlést. Azután keresné Fejérváry báró az érintkezést a pártokkal és kéré az állami folyó szükségletek megszavazását. A másik hiraás ugy szól, hogy Fejérváry báró miniszterelnöki minőségben a Házban fog bemutatkozni és az elnapolás csak akkor következne be, amikor az események azt elkerülhetetlenné teszik. A két verzió közt végső eredményében nincs különbség, mert így vagy amúgy egyaránt bekövetkezik az ügyvezető-minisztérium kormánykodásának első huszonnégy órájában a parlament elnapolása.

A király a nemzethez manifesztumot fog intézni. Ezt a manifesztumot a parlament elnapolásával egyidejűleg fogják közzétenni.

Tisza Bécsben.

A Bud. Tud. jelenti, hogy gróf Tisza István miniszterelnök tegnap Bécsbe utazott.

Tisza bécsi utjával kapcsolatban megbízható helyről nyert értesülés alapján közöljük, hogy gróf Tisza István holnap délelőtt kihallgatáson jelentkezik a királynál, aki Tiszának ekkor adja meg végleges felmentését a kabinet vezetése alól. Tisza István már mint egyszerű képviselő tér vissza Bécsből Budapestre, utána pedig ugyanesak a holnapi királyi döntés alapján, jön a Fejérváry-féle hivatalnok-minisztérium.

A cseh-magyar barátság.

Tudvalevő, hogy Klofác Vaclav új cseh képviselő Budapesten időzik és tartózkodásának politikai célja van. Klofác, a ki két honfittársával jött el a magyar fővárosba, tegnap is a képviselőházban volt, hogy Polonyi Géza beszédét meghallgassa. Klofác a válságról így nyilatkozott:

— Nekünk, Csehországnak és Magyarországnak közös érdekeink vannak. Csehországnak éppen úgy kell viaskodnia a maga jogaiért nyelvi és kulturális tekintetben, mint Magyarországnak. A német, illetve az osz-

trák közös ellenségünk, keresnünk kell tehát érintkező pontokat, a hol találkozva, együttesen hadakozhatunk az osztrák ellen. Kétségtelenül bizonyos azonban, hogy egymást támogatnunk kell.

A técsői választás.

A técsői kerületben, amelynek mandátuma gróf Keglevich István halálával hirtelen megüresedett, nagyban hódít a függetlenségi eszme, ugyanarra, hogy vasárnap délután már meg is alakították a kerületi függetlenségi pártot. Keglevich halálhíre hétfőn délben jutott el a kerületbe. A megilletődés első pillanatában éppen a kerületben időző Gabányi Miklósnak ajánlták fel a jelöltséget, később azonban a központhoz fordultak. A központ — mint értesülünk — Hollóssy Gézát, a függetlenségi párt hivatalos lapjának helyettes szerkesztőjét lépteti fel, aki régi híve a függetlenségi eszmenek odaváló születésű ember, aki meglehetősen népszerűségnek örvend a kerületben. Így hát a Gabányi-kombináció elesik. Van másik jelölt is: Tomka Jenő, volt országgyűlési képviselő, aki a gazdasági irodalom terén fejlett ki figyelemre méltó munkásságot.

A pápai mandátum.

Miután Bánffy Dezső báró a szegedi mandátumot tartotta meg, Pápan már most erősen készülnek a választásra. Valószínű, hogy a függetlenségi párt is állít jelöltet és pedig Hoitsy Pál személyében. Azonban a központ támogatására nem számíthatnak, miután a kolició megállapodása szerint a pápai kerület az új párté.

Tarka históriák.

A legutóbbi majálisok egyikén történt meg, hogy egy szabadságon lévő jogászgyerek táncra kért egy csinos szakácsnét, aki méltatlankodva kosarazta ki.

— Hiszen még keztyűje sincsen!

— Nem baj. Tánc után mosakodni a kar-tam, replikázott a fiatal jogász.

Az elvált asszony.

Irta: Herceg Ferenc.

Esti félhomály borult a szobára, amikor benyitott Farkas.

Anna ott melegedett a királyház mellett, alacsony, háromlábú széken ülve, állat a két tenyerébe fogva.

— Jó újságot hozok, kedves barátnóm, kimondták a válást, maga most már szabad.

Anna meg se mozdult.

— Köszönöm, — mondta halkan, — ön igazán sokat fáradozott az érdekemben.

— Hát csak ennyire örül a szabadság-igazá — csodálkozott Farkas.

Az elvált asszony nem felelt rögtön. Hosszas gondolkodás után szól csak:

— Nem örülök neki. Nem tudom megérteni, mi a szabadság. En vagy mindig szabad voltam, vagy sohasem leszek szabad.

Farkas szembe ült vele.

— Ön roskedvű kedves barátnóm? Nem jól van? — kérdezte halkan, — Ugy-e a feje fáj?

— Egy kicsit! Adja ide a kezét . . . De jó hideg?

A homlokához szorította a barátja kezét és jó sokáig ott tartotta.

Farkasnak később úgy rémlett, mintha az asszony ajkát érezné a kezén. Ettől aztán egyszerre megdobbant a szive. Szólni akart, de Anna elkallgattatta.

— Ne szóljon most, kérem! Szeretem a hangját, de még jobban a hallgatását. A

hallgatása még ércesebb és nyugodtabb, mint a beszédje.

Elhallgattak. Mindketten érezték, hogy a gondolataik párhuzamos szárnyasapásokkal kilaodoznak a multba, Arra a napra gondolnak, amikor előzben látták egymást.

Farkas két évvel ezelőtt kirándult a Tátrába. A Tarpatok egyik vizesésénél tanuja volt egy furesa és rut jelenetnek. Egy ember, egy jól, sőt előkelően öltözött ember meg akart ütni egy nőt. Azok is kirándulók lehettek. Utközben alkalmatint összeszólalkoztak valamin és a férfi ráemelte kezét az asszonyra.

— Megütlek, alávaló! Megüttek!

Kiesi, sápadt, olaszos külsejű ember volt. Az asszony fél fejjel nagyobb volt nála — nem védekezett, nem is válaszolt. Lehunyt szemmel, a szégyentől, az utálattól, a félelemtől félig ájultan támaszkodott a sziklafalnak.

Farkas kettőjük közé lépett és azt mondta a férfinak:

— Még egy szót s belelöklek a patkba!

Bizonyos, hogy meg is tette volna. De olyan hatalmas és félelmetes volt e percében, hogy a dühöngő kis ember hirtelen kizozanodott és hebegve tántorodott vissza.

Az asszony e pillanatban kinyitotta a szemét, az arca vérvörös lett. Egy ösztönyszerű mozdulattal Farkas karja alá füzte a kezét és az alvajárók fantasztikus és valószínűtlen nyugalmával azt mondta:

— Kisérjen haza, kérem!

Karofogva indultak el a fürdőhely felé. Egyszer se néztek vissza a haragos emberre. Már jó messzire jártak a zugó vizeséstől, a mikor Farkas megszólalt:

— Ki volt az az ember?

— Az uram, válaszolt csendesen az asszony.

Farkason ekkor valami kellemetlen érzés vet erőt. Az asszony pedig szükségét érezte, hogy beszéljen.

Sajnálom, hogy ön tanuja volt ennek a förtelmes jelenetnek . . . De ha ön nem, hát más lett volna, mert ilyen jelenetek napirenden voltak közöttünk . . . Hol a cipőm csatját csókolta, hol meg az életemet fenyegette . . . Nem tudom, hogyan élhettem így öt esztendeig, de tudom, hogy egy napig sem fogok tovább élni . . . Elég volt!

Teát most ott ültek a homályos szobában az elvált asszony és a védelmezője.

— Ne szóljon! Könyörgött Anna.

Pedig tudta, hogy Farkasnak sok mondanivalója volna éppen most.

— Tudja mire gondolok? — kezdte később Anna. — A halálra. Az életet csak úgy lehet némiképpen megérteni, ha a halálra gondol az ember. Azt hiszem, a legtöbb nő csak a halála pillanatában gondolkozik az életről. Mondják s én hiszem is, hogy a haldokló lelke magasra emelkedik s messzire lát. Ha az agónia után újból kezdenek az életet, alkalmasint mind másképp élnek végig. Egészen másképp.

Farkas csodálkozva hallgatta Annát, de

A napokban egy családban Liszt Ferencről folyt a beszélgetés. A család legfiatalabb tagja, a kis Feri kíváncsian kérdezte:

— Mama, mi az a zenész?

— Egy ember, a ki muzsikát csinál, magyarázza a mama.

Másnap egy verki szólal meg az udvaron.

— Mama, kiáltja Feri, odalent áll Liszt Ferenc és muzsikát csinál.

Debrecenben van egy fiatal könyvelő, aki nem csak azért él nagylábon mert tényleg nagy lábakkal áldotta meg a sors, hanem mert pillanatnyi pénz-zavarán mindig tud segíteni.

A lóvasúton találkozik egy ismerősével.

— Kérlek édes barátom, segíts ki tíz forinttal, nincs aprópénzem.

— Sajnálom, nincs nálam annyi pénz...

— És otthon?

— Köszönöm jól vannak!

A tanár jókedvűen jön az osztályba és a legrosszabb tanulót hívja ki felelni. A következő kérdést intézi hozzá:

— Meg tudná mondani, hogy hol a Szuczi-tesztorna?

A tanuló fölig elvörösödik.

— Helyes, — mondja a tanár — az ön arczsine elárulta, amit mondani akart; a Vörös tengerben van. Helyre mehet.

Egyik hittanárunkkal történt meg egy elemi iskolában, amikor a test és a lélek különállóságáról adott oktatást a tanulóknak nyájnak.

— A lélek hallhatatlan gyermekeim, — magyarázta a hitoktató — a halál pillanatában elválik a porhüvelytől, sólyomszárnyakon repül az ur trónusa elé, ahol ítéletet mondanak felette. Nos, Janika mond meg, mi válik el az embertől a halál pillanatában?

Janika hallgat.

— Ejnye, ejnye, az imént mondtam, hát mi szokott elválni az embertől...

Janika hirtelen közbevág:

— A felesége...

Sándorka nyaral a néminél Rahón. Ott fogja feltölteni az egész szünidőt.

Ma írta haza az első levelet, amely így szól:

Kedves mamuska!

Nagyon jól érzem magam, nincs semmi bajom. Tegnap kiszakadt a nadrágom, — mert darazsfészket kerestem a háztetőn, a darazsak összecsipték az arcomat és én legurultam a háztetőről a csalán közé.

A néni nagyon meg van ijedve, mert a multkor elvitte a kalapomat a víz, de engem kihurta, csak nagyon sok vizet ittam; aztán kilelt a hideg.

A jegenyefa tetején szarkafészek van, te mama, nem is képzeld milyen gyönyörűek már a kis szarkák. A szomszédunkban három ablak betört, azt mondják, hogy az én föbertem törte be, pedig nem is volt megtöltve, mert Ilonkára céloztam és neki nem lett semmi baja, azért a néni mégis összeszidott és kifizette az ablakot. A ruhámról mind leszakadt a gomb. Pedig nem is gomboztam, a néni mégis szid. A toronyban is jártam már, de oda nem érdemes menni, mindössze a domb közelében találunk egy denevért, az is döglött volt.

Kérlek kedves mama, küldjél pénzt, mert itt nagyon drága minden, még a cigaretta is drágább, mint Debrecenben.

Édes mama, kezeit csókolja engedelmes jó gyermeke

Sándorka.

Bombamerénylet a spanyol király ellen.

Alfonz spanyol király ellen, aki második napja tartózkodik Párisban, az éjszaka bombamerényletet követtek el. A merénylet, szerencsére meggyűszult. Rövid párisi tartózkodása óta ez már a második merénylet, amelyet az ifju Alfonz király ellen megkísérlették, tegnap egy anarchista a törével le akarta szurni, ma pedig csak azon hiúsult meg a merénylet, mert a merénylő rosszul célzott. A bombát elvetette, a bomba felrobbant, kárt is tett egy sereg emberben de maga a király és oldalán Loubet elnök, akik épp az Opera diszeloadásáról hajtottak el, sértetlenek maradtak. A merénylőt elfogták, a nevét még nem tudják.

Páris, június 1. Amidőn Alfonz király éjjel után elhagyta az Operát, a Rue de Roan és a Rue de Rivoli sarkán robbanás történt. Egy lovasrendőr lezuhant a lováról. Az egyik vértés lova felbukott. Sem a királyt, sem Loubet elnököt baj nem érte. A király folytatta útját a palotába. Néhány embert latartóztattak.

Páris, június 2. A robbanás 12 óra 15

perckor történt, Schneider vértés kapitány, ki a királyi kocsit jobboldalán lovagolt, baloldalon egy darab öntött vastól megsebesült és lova is megsérült. Garnier százados lova, mely a királytól balra járt, is megsérült. Mindkét tiszt földre zuhant, de azonnal felkeltek, mert nem történt nagyobb bajuk. Néhány körülálló könnyen megsérült. Alfonz király 12 óra 35 perckor érkezett a Pallais Royalba. Néhány bombaszilánkot a robbanás helyszínen találtak. A vizsgálat megindult.

Páris, június 2. A rendőrség a következő hivatalos jelentést adta ki: Amidőn a spanyol király, kinek kocsiját sűrű vértés-tőség vette körül, az operai diszeloadás végével, éjjel fél 1 órakor a Rue de Rivolin áthajtatott, a tömegből „a király kocsija irányába bombát dobtak” mely nagy pattanással robbant fel. Egy rendőr, egy nő és több vértés katona lova könnyen megsérült. Azt hiszik, hogy a merénylő külföldi. Hir szerint a bomba szöggel volt megtöltve. A nép közt nagy volt a felháborodás a merénylet miatt.

Páris, június 2. A bombaszilánkokat felszedték és vizsgálat végett Giradhoz, a laboratorium igazgatójához juttatták. A megsérültek száma öt és pedig: egy őrmester, két rendőrügynök, egy nő és egy gyermek sebesült meg. Az egyik gárdista lova elpusztult, hat más ló könnyen megsérült. A király a spanyol követség attaséjával a helyszínen azonnal információt szerzett a robbanás hatásáról. Egy nőt, kit tanuképen hallgattak ki azt vallotta, hogy látta, a mint hárman a Louvre egyik kapualjában meggyújtottak egy pokolgépet. Egyikük távozott és a bombát a királyi kocsiba dobta. A tettes nevét nem tudják, azonban azt állítják róla, hogy munkásruhában volt. Jobb szemén megsérült, de nem tudni, hogy a sérülés a robbanástól ered-e vagy pedig a tömegtől. Semmit sem vall és úgy látszik, hogy husz éves.

nyg érezte, nincs joga hozzá, hogy elterelje komor gondolataitól. Anna pedig folytatta:

— Mig férjénél voltam, egyáltalán nem gondolkoztam a halálról s így az életről sem...

Most utólag úgy rémlik előttem, mintha az egész akkori életmódom öntudatlan, de raffinált védekezés lett volna a gondolkodás katasztrófája ellen. Akkoriban csak kétféle lelki állapotot ismertem: a kellemes izgalmak és a sötét szomorúság lelki állapotát. Ez előbbit kerestem, mintha az volna az életem célja, az utóbbitól rettegtem. Öt évig rendszeres kábultságban tartottam magamat... Ehhez nagyon kevés kellett. Egy jószabású ruha, egy fényesen kivilágított terem, lármás emberek tömege, olykor egy kocsit, amely sebesen előrevisz, egy bizarr tájkép, vagy a zene harsogása elég volt arra, hogy kellemes narkózisban tartson. Ha nem volt részem ilyenféle izgalomban, akkor unatkoztam, de nálam ez a szó a sötét kétségbeesést jelentette, a gondolkodástól való páni rettegést. Az uram, aki ugyancsak nem gondolkodott soha, élet céljául tűzte ki, hogy állandóan kábultságban tartson. De kábultságom közepett is tudtam, vagy legalább is sejtettem, hogy egyszer még le fogok számolni magammal. Álmatlan éjszakákon olykor rettegés és szédülés fogott el: valami végretes hatalom közeledését éreztem; azt hittem, ez az öregség gondolata, pedig a másik: az igazi énem volt, amely számon kérte tőlem az életemet. Ilyenkor hangosan imádkoztam, vagy számoltam, hogy kitérjek

a katasztrófa elől. Mert tudtam, hogy katasztrófa lesz, amely megfogja semmisíteni mindazt, ami addig értékes volt az életemben.

Farkas a két tenyerébe fogta az asszony homlokát, az meg odatérdepelt melléje a szőnyegre.

— Ön gondoikozott, Anna?

— Igen, gondolkoztam. Az eredmény az, hogy sohasem lehetek az ön felesége. És ezen nem tudunk már változtatni, sem ön, sem én. Ön sohasem mondta nekem, hogy szeret. De azért tudom, hogy férfi így nem szeretett engem. És én is szerettem. Nincs is más életem, csak az, amelyet önnel és önnek élhetek. Ugy-e, ezt tudja?

— Tudom.

A férfi nagy szomorúság vett erőt. De azért nem mert semmit sem kérdezni. Végül is az asszony volt a bátrabbik.

— Nem kérde, hogy miért nem lehetek az öné? kérdezte suttogó hangon.

— Nem! Mindent levetttem magamról, amit az elmúlt életem adott reám. Mindent lemostam magamról. Nem vagyok az, aki voltam. Mássá lettem. Egy dolgot azonban nem tudok se levetni, se lemosni! Egy dolgot!

— Ne beszéljen! — csábitotta Farkas.

— Nem tudok most hazudni, valamint halálom órájában sem tudnék hazudni. Egy félelmetes, szépitő és ellenállhatatlan hatalom kényszerít, hogy beszéljek. Ha most nem mondanám meg, akkor megmondanám az oltár előtt, vagy akkor, amikor először megcsókol. Nekem kedvesem is volt.

Farkas eleresztette az asszony kezét és lehorgasztotta a fejét. Az pedig tovább beszélt:

— Nem szerettem, nem kellett sem a testemnek, sem a lelkemnek és mégis volt Meg kellett nézmem a Rivierát, el kellett mennem egyszer Párisba, — így meg kellett ismernem a házasságtörést is... Oh, mily ocsmány az élet!

Anna odasiklott a férfi lába elé és arcát odaszoritotta a szőnyeghez. Nem sirt, de az undor rázta. Farkas pedig szónéklül bámult maga elé. Igen, igen — régóta sejtett ilyesmit, félt is ilyesmitől... amig nem tudta biztosan, addig megnyugtatta önmagát. De most tudja.

Az asszony már akkor talpon volt megint. A sötét, karsu árnyékképe ott állott az ablakban. A haját igazgatta egy ösztönszerű mozdulattal.

— Most mindent tud, — mondta. Egy hazugság árán talán megnyerhettem volna önt magamnak, de ez akkor nem lett volna új élet, csakis a réginek folytatása. Arra pedig most már képtelen vagyok. Ezek után el kell válnunk. Holnap utazom. Isten önnel, Farkas!

A férfi sötét arccal állott előtte; nagy keserősége forrongott a lelkében. Anna szeliden megfogta a kezét.

— Nincs oka, hogy haragudjék rám. Nem csaltam meg:

Kezet fogtak, Farkas elment. Az előszobában így szólt magához:

— Kettőnk közül ő a külobb!

De azért mégis elment.

H I R E K.

— **Bakonyi Samu** Debrecen város II. kerületének képviselője a mai városi közgyűlésen nem vehet részt, mert a súlyos politikai helyzet a fővároshoz köti.

— **A város ötös fogata.** A mentőegyesület javára e hó 14-én virágkorzót rendeznek. Erre a célra kérték a polgármestertől a város ötös fogatának feldiszipítését és átengedését a virágkorzóra. Ezt a polgármester a tanács elé terjesztette, mely nem engedélyezte az ötös fogat részvételt. A közönség körében ez a tanács határozat visszatetszést szült azért, mert maga az a látványosság, hogy a város ötös fogata feldiszipítve végig vonul a korzón, sokkal több közönséget vonzana és így a jövedelem is nagyobb volna. Ugy értesülün, hogy ez ügyben a mai közgyűlésen interpellálni fog egy bizottsági tag.

— **Mentőkocsi a virágkorzón.** Az e hó 14-iki virágkorzóra Schottola Ernő budapesti cég díjtalanul leküldi Debrecenbe a mentőkocsit, melyet ott fognak bemutatni Debrecen város közönségének.

— **Sáskairtás a Hortobágyon.** Nagy arányokban történik a Hortobágyon a marokói sáska irtása. Jablonovszky rovarvadász vezetésével az elmúlt hét óta 552 napszámos és 20 fuvaros működik lankadatlan kitartással. A Hortobágyon megjelent szakértők egyértelműleg megállapították, hogy a sáska a legnagyobb mértékben a Hortobágyon van elterjedve, s ezért a nagyíványi és madarasi irtást abbahagyták és teljes erővel a hortobágyi sáska irtására törekednek. Hihetetlen mértékű az a szaporodás, amit a szakértők most ott tapasztalnak. Egyébként az irtást végző napszámosok már teljesen begyakorlódtak és tökéletességgel végzik dolgukat. Remélhetőleg rövid idő alatt sikerül teljesen kiirtani a sáskát.

— **Iparos tanoncok tanulmányutja.** Vasárnap hajnalban harminc budapesti iparos tanonc érkezik Debrecenbe öt tanár vezetésével, hogy a debreceni ipartelepeket és vállalatokat megismerjék. Az iparos tanoncok Debrecenből hétfőn délután mennek tovább. A tanoncok az ipartestület és Debrecen város vendégei lesznek.

— **A függetlenségi párt új tagja.** Gróf Batthyány József, keszthelyi kerület orsz. képviselője belépett a függetlenségi és 48-as pártban és erről a párt elnökét levélben értesítette. Levélben azt mondja, hogy a magyar alkotmányt fenyegető veszedelmek azt a meggyőződést érezték meg benne, hogy hazáját úgy szolgálja legjobban, ha a függetlenségi párthoz csatlakozik.

— **A magyar ipar érdekében.** A magyar gyáriparosok országos szövetségének debreceni fiókja a következő szemrehányó beadványt intézte a városi tanácshoz. Tekintetes Tanács! Mult év folyamán beadványban fordultunk a tekintetes Tanács elé az iránt, hogy az oly sokat hangoztatott és oly nehezen fejlődő magyar ipar támogatásához saját háztartásán belől Városunk tetteleg hozzá járuljon.

Előadtuk ekkor, hogy nem ünnepélyes kijelentést, — nem iparpártolási határozatot kérünk, — mert hiszen ilyenekben annyira bővelkedünk, hogy ha a magyar ipar sorsa ezeken megfordulhatna, akkor már boldog ország volnánk.

Arra kértük ezért főképpen a nem Város törvényhatóságát, hogy meghozandó s reánk nézve kedvező határozatát közegeivel megtartatni sziveskedjék, mert ösmerve a megajánlás és a kivétel közötti nagy távolságot, félünk kellett attól, hogy a tekinte-

tes Tanácsnak s a Közgyűlésnek nemes elhatározását közegeinek incolesztiaja meddővé teszi.

Ezen aggodalmunk — sajnos — hamar meg is valósult. Városunk törvényhatósága 1247332/1904 bkgy. sz. határozatával egyhangulag kimondotta, hogy „Debrecen város mindenféle ipari szükségletének beszerzésénél kizárólag csak magyar iparterméket fog vásárolni” s ime midőn most a város közkórháza részére szemet akar beszerezni, a kórházi bizottság 1905. sz. hirdetménye szerint egyenesen kizárja, bojkottálja a magyar szemet a mennyiben kimondja, hogy csak is porosz szén szállítható.

Nem csak azt tette meg, tehát a t. kórházi bizottság, hogy a magyar iparterméket mellőzve külföldit vásárol s ezzel a törvényhatóság egyenes utasítását megszegi, de még a lehetőségét is kizárta annak, hogy magyar ipartermék nyerhesse el a szállítást, holott tudvalevőleg a fűtés terén a magyar szén kiálja a versenyt bármely termékkel.

A magyar iparnak s egyben városunk ismert kazafias érsésének ezen megsértése ellen a tekintetes Tanácstól kérjük az orvoslást.

Hivatkozunk arra, hogy a Közgyűlés fenti számú határozatában a tekintetes Tanácsot bizta meg azzal, hogy a határozat megtartását ellenőrizze s miután meggyőződésünk szerint a tekintetes Tanács nem fogja tűrni a Törvényhatóság határozatának ezen negligálását, tisztelettel folyamodunk.

Méltóztassék sürgősen intézkedni az iránt, hogy a kórházi bizottság árlejtési hirdetményre megsemmisítésék s a Törvényhatóság határozatának megfelelő oly hirdetmény bocsáttassék ki, mely szerint a szállítandó szén csak magyar szén lehet.

Becsés határozatukról méltóztassék benünket értesíteni. A magyar gyáriparosok országos szövetsége, debreceni fiókja. Szántó Győző elnök. Kemény Victor s. k. jegyző.

— **Iparosok a Csokonai kiállításon.** A Csokonai-kör elnöksége megkeresést küldött az ipartestülethez, amelyben felkéri, hogy az iparosokkal közölje a Csokonai-kör azon intézkedését, hogy az iparos csoportoknak a Csokonai-kör látogatásánál tíz fillér belépődíjat kell csak fizetniük. Az iparosok ilyen körülmények között felhasználhatják az alkalmat, hogy tanulságos ismeretekre tegyenek szert a kiállítás megismerésével.

— **Az újságkiadók gyűlése.** A Magyar újságkiadók országos szövetsége vasárnap tartotta évi közgyűlését Zilahy Simon elnökletével. Elhatározták, hogy a hirdetési ügy rendezését, az újságok postai szállítási díjának egy fillérre való leszállítását, a lapok expedíálása körül foglalatokodó nőknek az éjjeli munkánál való alkalmazását, a színházi reklámoknak, a löverseny- és football-hirdetéseknél megfizetését, a helyközi telefondíj leszállítását és a hirdetéseknél a vidéki lapokkal való rendezését tűzik ki a szövetség legközelebbi munka-programmjának.

— **Az evang. filléregylet mulatsága.** Ragyogóan szép júniusi nap kedvezett tegnap az evang. filléregylet sétahangversenyének. A debreceni uri világ kivétel nélkül áldozott a jótékonyaság oltárán, amennyiben teljesen megtöltötték a tágas sportteret. Köröskörül félkör alakban sátrakat állított fel a rendezőség — s kapható volt azokban minden — ami a szemnek és száznak ingere. Hét óra utánig a katonabanda is játszott, azután pedig az ellenfél nélkül maradt csatateret a Magyarok vették át és hajnalig szakadatlanul húzták a talp alá valót a táncos fiatalságnak. Táncos, szép leány és méla — esthomály volt bőven. Kifogás egyedül a sportterre vezető gyalogut ellen lehet, amelynek világitása a gyatránál is gyatrább volt. Komoly összeütközésektől csak a jó humor menthette meg az embert, no meg

az, ha a mulatság végéig vagyis virradatig ott maradt a sportterren.

— **Borközi állapotban** jöthaza Nagy-Létáról Benedek József kovácssegéd, Csillag-utca 38 sz. a. lakos. Nagyon illuminálva lehetett ő kigyelme, mert hazamenet kabátját és kalapját egyszerűen letette az utcán és a jó ég gondviselésére bizta. Reggel természetesen hült helyét találta a ruhadaraboknak. Most arra kéri a boldog megialót, hogy illő jutalom ellenében adja be kabátját és kalapját a bünyügyi osztályhoz.

— **A megrendelések gyűjtése.** A megrendelések gyűjtéséről szóló törvény tudvalevőleg erélyes intézkedéseket tartalmaz, melyek részben az osztrák utazók tolatkodó föllépését korlátozzák, részben pedig a helyi kereskedelem érdekeit védelmezik. E törvény azonban módosításra szorul, amit a gyakorlati élet tett szükségessé. Sok a panasz a közigazgatási hatóságok ellen, melyek tévésen értelmezik a törvény nem egészen világos intézkedéseit és zaklatják az ipar és kereskedelem képviselőit. Ez ellen már több ízben felszóltak az összes gazdasági érdekképviseletek és a kereskedelmi és iparkamarák is, de eddig kevés eredménnyel. Most azonban, úgy látszik, lesz eredménye a sok felszólalásnak. A kereskedelemügyi miniszteriumban ugyanis az ipartörvény reformjával kapcsolatban behatóan tanulmányozták a törvény módosításának lehetőségét s erre nézve konkrét javaslatokat is dolgoztak ki. A politikai helyzet miatt azonban a törvényhozási intézkedésre igen sokáig kellene várni s így egyelőre rendeleti után szándékoznak intézkedni a törvény helyes magyarázata tekintetében.

— **Lezuhant malommunkás.** Faragó Géza, aki már kilene éve dolgozik, mint raktárfelvonó, az István-gözmalomban, szerencsétlenül járt tegnap délután. Lisztet akart leereszteni a második emeletről, miközben a fék vele együtt lezuhant. Súlyosabb zuzódást szenvedett testének minden részén, úgy, hogy a közkórházba kellett szállítani. Ha nagyobb komplikáció, vagyis agyrázkódás be nem áll, sérüléséből 4—5 nap alatt felgyógyul. Faragó budapesti születésű, 30 éves és családos ember.

— **Műkedvelő előadás.** Az iparos ifjakból alakult műkedvelő társaság szombaton este tartja meg előadását a „Margit”-fürdőben, mely alkalommal színre hozzák Szigligeti Ede kitűnő népszínművét, a „Cigányt.” A szerepek a legjobb kezekbe vannak letéve. Várszegi gazdag agglégény, Bordon Lajos, Gyuri, unoka öcsese, Szabó Bandi, Márton paraszt gazda, Kovács István, Rebeka, a felesége, Darócy Gizella k. a. Évi, leánya, ennek első férjétől, Csóka Rózsi k. a. Zsiga cigány, Ottó Mihály, Peti, Rózi gyermekei, Kiss Gábor, Pál Zsuzsika k. a. Ferke, urasági hajdu, Erdélyi István. — Hogy ez est mily sikerültnek ígérkezik, legjobban mutatja az az óriási érdeklődés, mely az előadás iránt mutatkozik. A jegyek jelentékeny része már elfogyott. Az előadás estélyén 6 órától fogva kaphatók jegyek a pénztárnál, ugyszintén az előadást követő reggelig tartó táncra jelvények 60 fill., szinlap 20 fill. Felülfizetések, tekintettel a nemes és humánus célra, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **„Az én bécsijeim...”** Királyhidáról jelentik: Az uralkodó reggel hét óra előtt kíséretével a gyakorlótérre ment. Megtekintette és megdicsérette az 51. gyalogezredet, majd pedig a bécsiekből álló 1. honvédezedet és a 24 osztrák honvédegyalozeredet. Az uralkodó a bécsi csapatokat a következő hízegő szavakban dicsérette meg:

— **„Az én bécsijeim mindig jól csinálják a dolgukat!”**

Egy nagyobb szerű gyakorlat után elvonult a három ezred és az uralkodó a pá-

lyaudvarhoz lovagolt, — a honnan udvari különvonaton feltizenegyor érkezett Bécsbe Nem roszi!

— **Gólya a fogházban.** A sötét, komor fogház épület ódon falain végig futott egy meleg csillogó napsugár. Enyhe, tiszta, csillogó napfény és szinesség tette egy pillanatra a sötét fogházat. Egy Petru Istvánné nevű asszonynak gyermeke született. A gólya nagyon, nagyon szeszélyes madár. Röpök és egyszerre csak a változatosság okáért letelepedett a fogház cserepes tetejére. Az asszonyt csak most nem régiben zárták el két évre férjgyilkosságért. Most aztán megszületett a gyermeke. A komor, sötét épület ódon falain végig csillogott egy csillogó, fényes napsugár és szinesség tette egy pillanatra a nagy épületet. A sok-sok durvalelkű megtévedt ember ott sétál az udvaron. Alig van köztük egy, akinek ne tapadt volna embarvár a körme alá. És ezek a gyilkos ábrázatok is kisimulnak egy percre, egy pillanatra. A csillogós meleg napsugárnak, amely betévedt a bűnös asszony cellájába, mosolyognak, örvendenek ők is.

— **A Máv munkások műkedvelő előadása.** A m. kir. államvasutak debreceni műhelyének munkásaiból alakult az a lelkes csoport, mely nagy élvezetben részesítette azt a szép közönséget, mely színiültig megtöltötte a Margit fürdő disztermét. A „Piros bugyelláris” népszínművet adták elő a derék műkedvelők, a legnagyobb gonddal, ügyességgel és jó kedvvel. A gondos rendezés Szegedy Gyula érdeme, míg a szereplők közül Schnell Emma, a Zsófi szerepében szépen énekelt és nem egyszer ragadta 'apsra a közönséget. Kitűnő partnere volt Osváth Gyula, Csillag Pál őrmester személyesítője gyönyörű bariton hangján előadott dalait 3—4 szer is meg kellett ismételnie. Sokszor felvidította a közönséget Strébelovszky Lajos, ki Peták János vén káplárt játszta. Jó cigányasszony volt Bombera Margit; valódi magyar asszony volt Ferkó Gyuláné, ki szerepét is ügyesen játszotta meg. Nagyon kedves volt Orbán Rózsika is kis szerepében. Jók voltak még Nemes Sándor, a kapitány szerepében, Ács József, Albrecht Béla. Verkerdy Lajos. Gondosan volt betanítva a kar is. A sikerült előadás után reggelig tartó tánc következett, melyhez Veres Tóni zenekara szolgáltatotta a zenét.

— **Tolvaj suhanc.** Még május elsején történt, hogy Bereney Margit, a hajdunánási tisztügyi leánya bejött Debrecenbe, s a pályaudvaron kézi táskáját egy suhanera bizta. A kizárásban ruhaneműek és pipere cikkek voltak. Utközben a suhanc eltűnt a táskával. A károsult urhölgy most a rendőrség útján kutat a suhanc után.

— **Fekete Eszter** Ezt a nevet az emberi ostobaság és rosszakarat a Solymosi Eszteré mellé akarta állítani. Nem első eset, minden évben megszokta ismételnie az elfogult pletyka s így most sincs ok rá, hogy nagyobb jelentőséget tulajdonítsunk neki. Még csak az a jelentősége sem lehet meg, hogy a babona örületéből valamit elvegyen, mert sokkal kisebbeszerű eset. A legújabb pletyka egyébként a következő: Püspökladányban szombaton este Horovic Elek nagyvendéglős Fekete Eszter nevű tizenhétéves eselédje Nyomtalanul eltűnt. Másnap az a hír terjedt el, hogy a leány az udvaron lévő kutba ugrott. Ezt azonban hamarosan megcáfolták, mert a kutat átkutatták, de a leány holttestére nem akadtak. Pár nap múlva azt beszéltek, hogy a leányt Horovicné szombaton este elküldte a templomba, mert valamit ott felejtett. A leány elment és többet nem is tért vissza. Ebből a nép azt következteti, hogy a leány rituális gyilkosságnak esett áldozatul. A hír annál nagyobb hitelt talált, mert a leány eltűnése előtt való napon

volt a püspökladányi főrabbi temetése. A csendőrség keresi az eltűnt leányt, akit valószínűleg valaki megszöktetett a városból.

× **Üzleti könyvek** félárban. Cim a kiadóhivatalban.

× **500 drb.** minta érték nélküli zacskó félárban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

× **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy dohoz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvú gyegyszertár.

× **Speciálta** férfi, fiu és gyermek szalmakalapokban Fekete Jakab férfi divat kereskedő Debrecen.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 2. A képviselőházban ma Justh Gyula elnökölt. A jegyzőkönyv hitelesítése után a vám-tarifá vitájához Teleki Arvéd gróf szólott hozzá s beszédében megemlékezett a Fejérváry-kabinetéről is. (Felkiáltások: majd kiverjük a darabont-kapitányt is.)

Rákosi Viktor: Remélem, hogy a jobboldali urak közül senki sem fog akkor ott ülni!

Teleki Arvéd gróf: A Fejérváry-kabinetet fogadjuk megvetéssel; hozzájárul Kossuth indítványához.

Ezután megszavazták Kossuth indítványát; a jobboldalról az elleuzékkal együtt szavaztak Sándor Pál, Vészi József, Török, Bottka és Szombathy képviselők.

Ezután a hevesi felirat tárgyalását folytatták. Hock János beszélt nagy hatással.

Tisza a királynál.

Bécs, június 2. Ma délelőtt fél tizenegy órakor Tisza háromnegyedórai kihallgatáson volt a királynál, a felhivatalos híradása szerint a válságban döntés nem történt. Tisza egy újságíró kerdezősködésére kijelentette, hogy nem közölhet semmit, különben is néhány nap múlva minden nyilvánosságra kerül. Bécsben biznak a Fejérváry kabinet megalakításában, amelyben honvédelmi miniszter Kristóffy József és belügyminiszter: Bárányos Ervin lesz. A többi miniszter még ismeretlen. Tisza visszautazik a fővárosba.

Tisza mandátuma.

Budapest, A Curia Tisza mandátuma ellen beadott petíció felett ma hirdette ki ítéletét. Eszerint a Curia a petíciót elutasította.

Eihunyt képviselő.

Budapest, június 2. Hegedűs Károly a ráckevei kerület országgyűlési képviselője ma Budapesten, ötvenöt éves korában meghalt. A képviselőház ormára nyomban kitűzték a gyászlobogót.

A marosvásárhelyi mandátum.

Budapest, jun. 2. Sándor János államtitkár marosvásárhelyi mandátumáról, amely ellen Dr. Sebess Dénes hívei petíciót adtak be a Curiahoz, Justh elnökhöz intézett levelében lemondott.

Orosz-japán háboru.

London, június 2. A Reuter ügynökség jelentése szerint a csuzimai ütközetben az oroszok veszteségét a foglyokon kívül

9000 főre teszik. Ez a szám valószínűleg emelkedni fog, mert a tenger hullámai sok holttestet dobnak partra.

London, június 2. Ugyancsak a Reuter ügynökség jelentése szerint a japánok vesztesége halotakban 130 és sebesültekben 414 — jóval kevesebb, mint a mennyire az első pillanatokban becsülték.

Orosz-japán háboru.

A nagy tengeri katasztrófának, mely a hatalmas orosz hajóhadat érte, mélyreható következményei lesznek.

Az egész világsajtó s különösen az oroszok szövetségese, Franciaország azon a véleményen van, hogy Oroszországnak most feltétlenül békét kell kötnie.

De most már:

— Jaj a legyőzöttek!

A nagy győzedelmeskedő Togo büszkén dobja oda a serpenyőbe a kardot, melyre a csuzimai diadala van rá írva, hogy — mint egykor a gall vezér, Brennus tette — „most már ennyivel többet fizess, Oroszország!” És kétségtelen, hogy Oroszország most már, ha békét akar kötni, mint legyőzött — kénytelen lesz elfogadni a japánok által kiszabott feltételeket, amelyek mindenestre súlyosabbak lesznek, mint lettek volna ezelőtt három hónappal, amikor beke-hirek keringtek a levegőben, de amelyekkel szemben Szentpéterváron a legmakacsabbul a háboru folytatásához ragaszkodtak.

Am úgy történt.

Oroszország oly hatalmas hajóhadat állított ki, hogy bámulatba ejtette az egész világot s remegve leste mindenki a döntő ütközetet, melyet a japánokra nézve végtelennek tartottak.

A sors a japánoknak kedvezett s most a japánok diktálhatnak, mert a három hónap nekik rengeteg vérbe és pénzbe került s ezt Oroszországnak meg kell térítenie! — Bár a cárra a vereség hírére állítólag így kiáltott volna fel:

— A háborút a legnagyobb határozottsággal kell folytatnunk, mert csakis hosszú háboru alkalmas arra, hogy fenntartsa a Romanovok uralmát — mégis hihető, hogy a tegnapi egybehívott minisztertanácson másként fognak határozni. A békéről különben a következő táviratot kaptuk:

Japán békefeltételei.

Páris, június 2. A Matin szerint Japán békefeltételei a következők: 1. Oroszország hadikárpótlást fizet Japánnak. 2. Vladivosztook erődítését lerombolják és csakis mint kereskedelmi kikötő marad meg. 3. Oroszországnak bizonyos éveken át sem kínai, sem japán vizekre nem szabad hajóit küldenie. 4. Sachalin szigetét átengedi Japánnak. 5. Port-Arthurt és Liaojangot átengedik Japánnak. 6. A transzszibériai vasut mandzsuországi vonalának jórésze Japán birtokába jut. 7. Kórea Japán védnöksége alá kerül.

Mi van Roszdesztvenszkivel?

London, június 2. A „Daily Mail” jelenti Tokióból tegnapi: A midőn a Knyasz Szuvarov sülyedni kezdett, Roszdesztvenszki tengernagyot egy másik hajóra vitték, ma azonban a Pumiszigeten fogságba esett. Karján súlyosan megebesült.

London, május 31. A Daily Telegraph jelenti Tokióból: Roszdesztvenszki tengernagy az ütközet közben megsérült bal szemén és megadta magát.

A cár folytatja a háborút.

London, június 2. A Daily Express jelenteti: A cár és az orosz udvari párt határozottan a háború folytatása mellett van. Elhatározták, hogy a manduriai harctérre újabb erősítéseket küldenek. A cárnak és környezetének az a hite, hogy Oroszország Japánt végre is legyőzi, teljesen megingathatatlannak látszik.

A békekötés.

Páris, június 2. Itten azt hiszik, hogy Anglia és Franciaország békeközvetítéseikkel most a hadviselő feleknél barátságos fogadtatásokra találnak. A Matin már a valószínű békefeltételeket is közli, melyek alatt Japán a békét megkötné. Az első a feltételek közt az, hogy Oroszországnak két és fél ezer millió frank hadikárpótlást kell fizetnie!

REGÉNY-OSARNOK.**Apáca és kegyencnő.**

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal.

13

Hohenau ur megtartotta a szavát. Mert néhány nap múlva a közlött beszélgetés után a hivatalos Erlensteinnak meghozta azon kinevezési okmányt, mely az öreg Bienenfeldet hivatalába visszahelyezte.

Ezen okmányt kellett a bankár előtt az utat az öreg Bienenfeldhez, vagyis inkább leányához megnyitni.

De hiszen ez annyit tenne, mint ajtótol rohanni a házba. Az öreg hivatalnok igen különösnek találhatná azt, hogy a bérfejedelmét a padlás szobáscsücsében meglátogathatja, csak azért, hogy neki egy kinevezési okmányt adjon át. — Erlenstein ur megváltoztatta működési tervét.

Az öreg rövid, száraz hangon irt üzleti levélben hívta magához az irodába.

Ez nem váratott sokáig magára, s egy óra múlva a felhívás után megjelent a miliomos irodájában.

„Ön Bienenfeld?” kérdé Erlenstein, a nélkül, hogy főkönyvből feltekintett volna.

„Bienenfeld Gottlieb”, volt a felelet, ép oly oly röviden, mint a kérdés tétetett.

„Nekem a Praterstrassén három házam van, s ezekhez egy adminisztrátort keresek”, folytató a bankár ugyanazon hangon, s Lachmann kormánytanácsost kértem meg, hogy ajánljon nekem egy gyakorlott számvisztet az államszámviteli hivatalból. A tanácsos ur a rendelkezés alatti hivatalnokok közül önt ajánlotta nekem.

Bienenfeld alig tudott magához térni ámulatából.

Három ilyen palotának adminisztrátora a fővárosban becsületesen uton oly jövedelmet hozott, hogy a valódi nagy uri kényelmet biztosíthatott családja számára.

A sok megpróbáltatáson keresztül ment öreg valami izetlen tréfára gondolt, s bizonyosan a legdurvábban visszautasította volna azt, ha a bankár ajkán csak a legesekélyebb mosolyt látta volna játszani.

De ez oly komolyan, s oly becsületesen nézett ki, hogy a szabadszája nem merte szokott modorát követni.

„Nem téved ön, uram?” kérdé kevés szünet múlva „Lachmann kormánytanácsos nem a legjobb barátom...”

„De nekem az, s ezért ajánlott nekem egy oly becsületesen megbízható embert, mint ön. Talán még is más egyénre esett volna választása, ha a véletlen önnek nevét észébe nem juttatja.”

„A véletlen?”

„A mint a rendelkezés alatti hivatalnokok névsorát átfutotta, az elnökségtől ezen okmányt küldetett hozzá, melyet aztán átvettem tőle, hogy ez alkalommal önnek átszolgáltassam.”

Ezen szavakkal átnyújtá neki a visszahelyezési okmányt.

Reszkető kezekkel törte fel Bienenfeld a pecsétet, s a mint elolvasta azt, a megindulás és a hála könnyei peregték le halvány arcán.

A szivtelen férfi, mint lesben álló kigyó szemlélte őt.

„Szabad önnek üdvözlémet nyilvánítani, hivatal tiszt ur?” kérdé Erlenstein.

„Igen, de nem nekem, hanem a haza és irántam legjobb fejedelmek!” felelé Bienenfeld megindult: „Császárom nem feledett el engem, s szabad választást engedett, hogy akár hivatalomat újból elfoglaljam, akár teljes fizetésemet huzzam nyugdíj gyanánt.”

„Tehát már mint ön rendelkezés alatt? Ez esetben igen sajnálom...”

„Ne vonja ön vissza szavát”, szakította meg Bienenfeld a bankárt. „Ha ön komolyan gondolkodott, s rám akarja bizni házai igazgatását...”

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése. Említettük már, hogy a Magyar Gazdaszövetség az idén a Balatonpart valamelyik pontján tartja meg évi közgyűlését. A közgyűlésről a Szövetkezés legújabb számában az alábbi bővebb információt olvassuk:

A Magyar Gazdaszövetség ez évi nagygyűlését június hó végén a Balatonnak két legvonzóbb pontján, Balatonfüreden és Balatonföldváron szándékozik megtartani. Szövetségünk két napot tölt hazánk eme szép vidékén. Arra, hogy felkeressük a Balatont, részben a szíves meghívás, részben pedig az az irántunk tanúsított általános érdeklődés indított bennünket, amelynek jelei a Balatont övező vármegyékben oly szépen mutatkoznak. Van reményünk arra, hogy ugy a Balatonfüreden, valamint Balatonföldváron tartott gyűlésünk nagy látogatottságu lesz és közelebb hozza még inkább hozzánk azoknak a szívet, akik törekvéseink iránt ez ideig is meleg rokonszenvvel viselkedtek. A sikert növelni fogja bizonyynyal nagy mértékben az, hogy Balatonföldváron tartja meg ugyanekkor a Somogy megyei Hitelszövetkezetek Szövetsége is a szokásos évi közgyűlését. Azt hisszük, céljaink, amiket a tervezett napokhoz fűzünk, megvalósulnak, de jó hatással lesz ez az összejövetel arra is, hogy Balaton vidékének népszerűségét és látogatottságát növelje.

A gyümölcs és kerti termények értékesítése. Június hó 15-én a földművelésügyi minisztériumban értekezlet lesz, melyre Budapest székesfőváros, Kecskemét és Ujvidék törvényhatósági városokat, az országos gazdasági, kertészeti egyesületek és szövetkezeteket, a kereskedelmi kormányt és államvasutakat, a konzervgyárak igazgatóit, nagyobb termelőket és exportőröket, földművelő egyesületeket stb. hívták meg. Az értekezletre meghívottak kérdőpontokat kapnak, melyek a vita anyagát egybefoglalják. Magának az értekezletnek célja a gyümölcs és zöldségtermelésnek föllendítése, az értékesítés javítása, e végből való gazdasági tennivalók megbeszélése, megjelölni az állam feladatait stb.; nevezetes kérdőpont a tizenhatodik, mely így szól: Tekintettel arra az általánosan ismert tapasztalatra, hogy a termelő Feri terményeiért csekély árral kénytelen megelégedni: ezzel szemben a fogyasztó mégis aránytalanul drágán kénytelen azokat főleg a fővárosban fizetni, mit lehetne tenni ezen állapot megszüntetésére, avagy legalább annak enyhítésére, különös tekintettel a közvetítő kereskedők és kofák visszaéléseire?

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. június 1.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 132—134 fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli

súlyban) 141—142 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 140—141 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 140—141 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 141—142 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 139—140 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 138—139 fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 136—137 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 132—133 fillérig. A hizott sertés fizetési szabályzatának élenk.

Mosókelme ujdonságok:

Jómosó kretonok, Francia batisztok, Himzett seiyem batisztok, Angol ingbluz zephirek, Atlasz szatenek, Ruhavásznak

óriási választékban kaphatók:

BOSZNAY J. és T^{sa}

divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5.

Elsőrendű gyártmány! Evenként készül 61000 darab.

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedüli elárusító:

Keszler A. műszerész
Debrecen,
Városi bérház.

168

telefon számot tessék kérni, megkapja ön az összekötést

FÖLDEVÁRI L.

debreceni első elektrotechnikai vállalattal,

ahol motoros-kerékpárok, Steyer fégyvergyári és más elsőrendű gyártmányu kerékpárok, varrógépek és ezeknek alkatrészeinek van a gyári raktára, ugyanezen cikkek javítását szakszerűen, jutányosan elvállalja.

Megérkeztek!!

a tavaszi idényre a legújabb
 Női divatszövetek,
 Gyapjú és bordúros De-
 lalnek 50 krtól feljebb,
 Bluse selymek,
 Divatos ruhadszek, Csp-
 kék, szalagok és belés-
 áruk

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debrecen, Rózsatér.

Naponta friss érkezésű uradalmi
 tea-vaj kapható

Kertész Miklós

fűszer és csemege üzletében,
Csapó-utca és kenyér piac
 sarkán.

Tíz villa telek, a boldogfalvai
 első telepén, nyílt tere nyíló remek
 gyümölcsfákkal és csemege szőlővel,
 szemben a vasut állomással tehermen-
 tesen **előnyös feltétellel eladó,** a
 telkek távol az országutól, pormentes
 helyen fekszenek, az éjszakiszél ellen
 a vasut állomás védi, az ujonnan épi-
 tendő vasuti gyalog átjáróval télen nyá-
 ron lakhatók lesznek, akár a Hunyadi-
 utcán. Bővebb felvilágosítást ad a
 tulajdonos

Sümeghy Béla,

vaskereskedő, Csapó-utca 11. szám.

Megbízható cégek

Killer Ede egyedüli gőzerőre berende-
 zett butorgyár, Debrecen.

Kun Márton kötszer-, keztü-, pipere- és
 kézműáru-üzlete Debrecen, Piac-utca 12.
 szám (Stenczinger-ház) megnyílik június
 hó 1-én.

Fényképészeti cikkek gyári árban a **Schwartz-**
 féle pipaüzletben kaphatók.

Krausz Gyula kézi munka, rövidáru és
 előnyomda üzlete Debrecen, Kossuth-
 utca 15. szám.

Sírkövek legolcsóbban kaphatók a **Debreceni**
 kőipar vállalatnál Piac-utca 56.

A Dr. BORSOS-FÉLE HAJSZESZ

teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készülő
 hajerősítő, mely kiváló eredménnyel használható
 úgy a hajhullás vagy a hajvégek megtörése
 és széthasadozása, mint a fej elkorpaodása vagy
 a haj molyosodása ellen.

A haj növeszt előmozdítja. Legjobb óvszer a haj-
 betegségek ellen. Sem a fejbőrt, sem az ágy neműt
 nem piszkolja. — Hatása biztos!

Egy üveg dr. Borsos-féle HAJSZESZ ára
 1 korona. — Kettős (nagy) üveg 2 korona.

Készítő hely:

MIHALOVITS J. gyógyszerháza Debrecen.

Tökéletes kutszivattyuk,

kerti-fecskendők, uthengerek, ülőpadok, asztalok, minde építke-
 zési vasöntemények, legjobbnak elismert

Borsajtók és szőlőzúzó

minden közvetítés kizárásával, költségmentesen, helyben
első kézből, jutányosan

csakis gyártelepünkön vásárolhatók!

Gőzüzemre berendezett, legjobb munkagépekkel elített
 vas- és rézöntődenk, gépmunkáló-, kazán- és kovács

műhelyeink — egyes osztályaikban s kitűnő szakerek által
 vezetve — a mai előhaladott gépészetnek minden ágát mivelik:
Eszterga-és gyalumunkák 2 m. átmérőig végeztetnek
Gazdasági-és iparigépek szakszerűen olcsón javítottak
Gőzhengerfurások — a gépek leszerelése nélkül
 — vidéken is teljesítettnek!!!

Gépalkatrészek — bármely anyagból valók — helyben
állítatnak elő. Elég az ócska darabok beküldése, hogy
 helyettük pontosan munkált új darabok szállíttassanak.

A t. gazdaközönség e nemű szükségleteivel nincs kizá-
 rólag a fővárosra utalva, itt több figyelemmel, gyorsan
 és jutányosabban lesz kiszolgálva — s csak onárdeke
 ellen vét, ha a hazai iránti bizalmatlanságból fentiekről meg-
 győződést szerezni nem kívánna. — Szolgálatkész tisztelettel

Debreceni vasöntőde és Géplakatoosság

Péterfia végén, a hadházi utcában. — (Sürgöny és levélcim: Vasöntőde, Debrecen.)

Ha divatos, tartós és OLCSÓ ruhát akar viselni, azt csakis FRANK REZSŐ

Debrecen legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha áruházában szerezzé be, a „Bika” szálloda mellett.

Eddig nem létezett mesés olcsó árban árusítottak:

Férfi luszter öltöny, minden elképzelhető színekben	12, 14, 16, 18, 20 korona.
Férfi öltöny, kangara és cheviotból	14, 16, 18, 20, 24, 30
Fiu öltöny	8, 10, 12, 14, 16, 20
Gyermek öltöny	5, 6, 7, 9, 10, 12
Gyermek öltöny, valódi, szintartó, mosó	3, 4, 5, 6, 7, 8
Színes, divat, mosó mellény	5, 6, 7, 8, 9

Kizárólagos készítője a valódi toll könnyű szegedi nyers selyem öltönyöknek, méret után és készen.

Mérték szerinti megrendelések izlésesen és pontosan eszközöltetnek.

NYAVAJTORÉS!!

Ki nyavalytorés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a szabad. „Hattyu gyógyszerár” által **Majna-Frankfurt.**

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

BRAZAYI SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Uj tagok!!

Uj tagok!!

MEGLÓTTI

MEGLÓTTÓ

az „Arany Bika”-ban

Bork Adolphe,

Angol karikatura groteszk komikus

Miss Thensia,

Trapez és görög gyűrű művésznő.

Teuber testvérek,

Turbillion táncosok.

La belle Morenitta,

I-ső rendű szépség (spanyol táncosnő)

Uj. Kis szinpad. Uj.

Vasvári Adi,

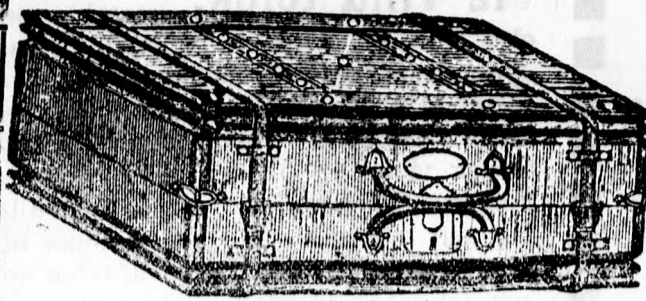
uj couplékal.

D' Ormeson,

Francia exentrique.

Bodrog Rezső,

komikus.

Miklósné és Jársa

Mindenféle bőrönd (koffer) és táska javításokat olcsón, szakemberien és pontosan eszközünk, nagyraktárt tartunk saját gyártmányú kofferemből, utazó táskákból, a legolcsóbb árak mellett. Megrendeléseket méret után is készítünk. **bőrönd (koffer) gyára,** Debrecen, Piac-u. 26, a nagytőzsde mellett.

A legfinomabb Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akármely állomásra szállítva, Magyarország főtvonalaiban.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

Pászka Romulusz

kávé és tea behozatala Fiume.

Ajánlja:

termeshű **kávéit**

5 kilós postacsomagokban elvámolva és bérmentve.

a következő leszállított árakban:

Szám	Megrendelésnél célszerű a kávé számát is idézni	1 kiló		5 kiló	
		K.	f.	K.	f.
1	Santos — természetes, válogatott	2	50	12	50
2	Menado-Liberia — igen nagy szemű, sárgás barna	2	90	14	50
3					
4	Portoriko — közepes nagyságú, keresett	2	90	14	50
5	Portoriko Piraldi — legfinomabb Portoriko faj	3	60	18	—
6	Kuba — finom	3	—	15	—
7	— finomabb	3	20	16	—
8	— legfinomabb	3	50	17	50
9	— gyöngy igen jó minőség	3	20	16	—
10	— különlegesség — legfin., gyönyörű nagy	3	70	18	50
11	Jamaika — általánosan ismert jó kávé	3	10	15	50
12	Kék Jáva — igen szép, egyenlő szemű	3	30	16	50
13	Arany Jáva — Menadoszerű, könnyű súlyú	3	40	17	—
14	Neilgherry — súlyos fajkávé, igen ajánlható	3	40	17	—
15	Ceylon, finom	3	50	17	50
16	Plantacio — legfinomabb Ceylon faj	3	80	19	—
17	gyöngy Plantacio — legfin. Ceylon faj	4	20	21	—
18	Mokka arabiai — töredezett, de rendkívül finom	3	60	18	—
19	Men-Liberia — Kuba 6 sz.	—	—	14	75
20	Portoriko 4. sz. — Kuba gyöngy	—	—	15	25
21	Arany Jáva — Jamaika	—	—	16	25
22	Mokka — Kuba különlegesség	—	—	18	25

Pontos és tisztességes kiszolgálásról kezeskedem. A meg nem felelő árut kicserélem, avagy kívánatra a pénzt visszaadom.

Részletes árjegyzék ingyen!!